

BORGRUINEN RUMLABORG

Vid Huskvarnaåns mynning i Vättern ligger resterna efter fästningen Rumlaborg. Den uppfördes under 1360-talet av Albrekt av Mecklenburg, som valdes till svensk kung 1364 vid Mora sten. Fästningen ersatte Jönköpings slott, som hade bränts av Hertig Erik 1309, och kom att fungera som ett strategiskt viktigt lås för Holavedsvägen mot Östergötland. Rumlaborg blev maktcentrum i ett slottslän in på 1500-talet. Under 1400-talet ökade slottsfogdarnas makt något som så småningom utmynnade i Engelbrektsupproret 1434 då många borgar intogs och brändes, däribland Rumlaborg. I Karlskrönikan framträder några av namnen på de inblandade i striderna, där Engelbrekts befrielsehär, under befälhavare Herman Beerman, drev Erik av Pommerns tyske fogde Otte Snaps på flykten.

Kung Karl Knutsson iståndsatte åter Rumlaborg i slutet av 1440-talet inför stundande strider med danskarna. Den av Knut insatte fogden Eggert Krummedike bytte emellertid sida och bjöd in danskarna till Rumlaborg på deras väg upp mot Östergötland sommaren 1452. Kung Karls trupper belägrade under en tid Rumlaborg innan de försvarande till slut gav upp.

I strider mellan Karl Knutsson och danskarna våren 1464 belägrades och möjligen även intogs Rumlaborg av biskop Kettil i Linköping. Därefter försvinner Rumlaborgs fäste i de historiska källorna. Länet Rumlaborg upphör under Gustav Vasas regering, då också ett nytt slott i stället börjar uppföras i Jönköping 1544.

Inför hotande danska trupper slog svenska trupper 1611 upp ett befäst fältläger vid Rumlaborg. Det var sista gången platsen var föremål för krigiska händelser.

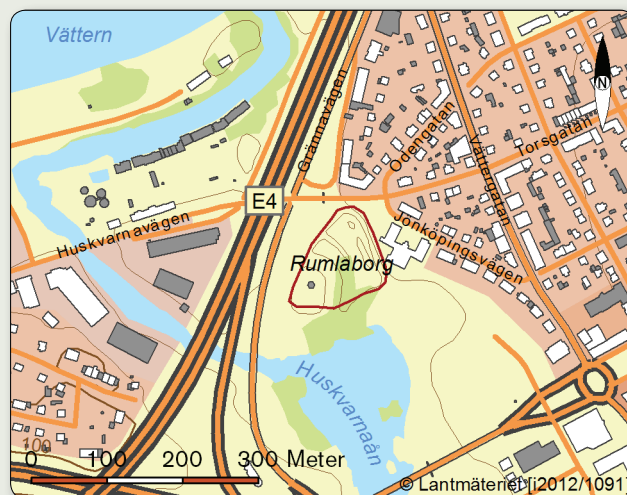
Ruinen består idag av en borgkulle omgiven av tre vallar och vallgravar. På kullen står ett lusthus uppfört 1845, som under en tid fungerade som bibliotek till gården Rosendala. Fynd från arkeologiska undersökningar i Rumlaborg under 1930-talet finns att bese på Huskvarna stadsmuseum i Kruthuset.

Den medeltida borgruinen Rumlaborg i dagens urbana miljö i Huskvarna, intill Huskvarnaån. Foto Leif Gustavsson. L.G.foto.

Rumlaborg anlades på byn Humblarums ägor under 1360-talet och blev ett maktcentrum i ett slottslän till en bit in på 1500-talet. Foto Jönköpings läns museum.

SMULTRONSTÄLLE 2 I

HITTA HIT

Rumlaborg ligger strax väster om Huskvarna centrum, nere mot Huskvarnaån. Det går att parkera längs någon av de intilliggande gatorna.

Koordinater:

N 6405752 / E 456418
(SWEREF 99 TM) // N 57°
47' 30,01", E 14° 16' 0,93"
(WGS84)

JÖNKÖPINGS LÄNS
MUSEUM

036-30 18 00 ▪ www.jkpglm.se

SMULTRONSTÄLLEN

Ute i landskapet finns massor att upptäcka! Länsmuseet presenterar här smakprov på sevärdheter i Jönköpings län med utgångspunkt i kulturmiljöer och kulturarv.

Här finns välkända kulturminnesmärken såsom Habo kyrka och domarringarna i Smålandsstenar, men också mer okända pärlor såsom flottningsslämningarna i Valån och Stengårdshults kyrka. I länet finner vi många spår efter forna tiders människor och verksamheter, allt ifrån slott- och herresäten till övergivna vägbanor och odlingsrösen i skogsmark.

Vår tanke med Smultronställen är att det ska locka till utflykter i kulturlandskapet – där finns vår historia, som tar sig olika uttryck i den fysiska miljön. Det är ett arv värt att uppleva och värna. Under rubriken Smultronställen kommer vi allteftersom fylla på med ännu fler sevärdheter, både för länsbor och långväga besökare. Ju fler som upptäcker dessa pärlor, desto större möjlighet att de bevaras för framtiden.

FAKTA

I Jönköpings län finns över 40 000 registrerade fornlämningar, 87 riksintressanta kulturmiljöer, närmare 130 byggnadsminnen, ungefär 150 kyrkor, 100-talet hembygdsgrändar med samlad äldre bebyggelse, ett stort antal industrihistoriska miljöer samt två kulturreservat. Därtill finns också ett stort antal kulturmiljöer med bevarandevärd bebyggelse. En del av dessa kan man få information om via länsstyrelsens och kommunernas hemsidor. Man kan även hitta beskrivningar via de olika hembygdsföreningarnas respektive sidor.

BRA ATT VETA

Tillgängligheten till de olika smultronställen varierar. En del är välskyltade, enkelt tillgängliga och uppfyller krav på parkeringsplatser etc. Andra kräver mer av besökaren, kanske behöver man gå en längre sträcka för att nå sitt mål, ibland är det snårig skog och väl framme möts man kanske av en trasig skylt (om det ens funnits någon). Platserna bär dock alltid på en spännande och intressant historia.

Notera också att många av de kulturhistoriska byggnaderna är privatägda och endast tillgängliga för exteriör beskådan. Respektera privat tomtmark. Många kyrkor är öppna sommartid. Under andra tider på året brukar man kunna kontakta kyrkvaktmästaren som öppnar upp.

